

Warszawa, dnia 20.03.2013 r.

Loh 13/2013

Szanowny Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przesłanym (pismo znak: DPrC-I-4192-2/12) projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (datowanym na dzień 13.02.2013 roku) stwierdzamy, że projekt ten nie wprowadza zasadniczych i oczekiwanych zmian w dotychczas stosowanych rozwiązaniach. Dodatkowo nasze zastrzeżenia budzi brak w tym projekcie rozwiązań umożliwiających określenie wynagrodzenia w przypadku sporządzania przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych, na wniosek sądu, tzw. ocen prawidłowości sporządzenia operatów szacunkowych, zgodnie z art. 157 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2010r. Nr 102 poz. 651 z późn.zm.) w wysokości uwzględniającej proceduralną specyfikę tej ustawowo uregulowanej czynności.

Zaproponowany w projekcie rozporządzenia sposób określania wynagrodzenia biegłych, oparty na wskazanej tam stawce bazowej, nawet po zastosowaniu możliwych podwyżek, skutkuje określeniem wynagrodzenia w wysokości nieodpowiadającej realiom rynkowym.

Uważamy, że kwotą bazową powinna być kwota dla członków korpusu służby cywilnej, która jest wyższa o ok. 6% od proponowanej bazowej kwoty dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, i dotychczas stanowiła podstawę obliczania wynagrodzenia dla biegłych z zakresu wyceny nieruchomości.

Proponujemy by w § 3 dopisać po słowie „nakład pracy”: „*oraz staż biegłego sądowego (na przykład: po roku wykonywania czynności biegłego + 10 %, po 3 latach + 30%, po 5 latach + 50%)*”.

W naszej opinii powinno się wprowadzić zasadę corocznej waloryzacji stawki bazowej wskaźnikami wzrostu płac stosowanymi dla resortu sprawiedliwości.

Proponujemy by w § 8 dopisać po słowie „w tym”: *„czasu poświęconego na odbiór i zwrot akt, wysłanie powiadomień do stron”*. Proponujemy, by dopisać zdania: *„Wynagrodzenie obejmuje także czas niezbędny do przygotowania się do rozprawy, w tym zapoznanie z wydaną wcześniej opinią, zebranie informacji aktualizujących stanowisko zawarte w opinii. Wynagrodzeniem objęty jest także czas dojazdu do miejsca oględzin i instytucji związanych ze sporządzeniem opinii poza miejscem zamieszkania.”*

W § 9 proponujemy dopisać *„Biegłemu należy się także wynagrodzenie za czas dojazdu do Sądu na rozprawę poza miejscem zamieszkania oraz za czas który minął od wyznaczonej godziny wezwania na rozprawę do chwili opuszczenia sali.”*

Pozytywnie oceniamy możliwość przedstawienia oświadczeń o poniesionych kosztach w przypadku braku faktur na pewne czynności związane ze sporządzeniem opinii.

Brak jest w rozporządzeniu terminów dotyczących regulacji wynagrodzenia dla biegłych. Naszym zdaniem należy zobowiązać Sądy do wydania postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za wykonane czynności w okresie do 14 dni od daty otrzymania opinii i preliminarza kosztów, oraz do wypłaty należności w terminie maksymalnie 21dni od daty złożenia rachunku pod rygorem naliczenia odsetek za zwłokę.

Naszym zdaniem wynagrodzenie za opinie biegłego musi odpowiadać rynkowym stawkom za podobne prace, a nawet powinno być wyższe z racji skomplikowania spraw sądowych. Tylko wtedy biegłymi będą najlepsi fachowcy z danej dziedziny. Wynagrodzenie oparte na skostniałym systemie przeliczania urzędowych stawek, dodatkowo w wielu przypadkach „obcinane przez sędziów” nie zapewni dopływu dobrych fachowców dla potrzeb opiniowania dla sądu.

Chceliśmy również zwrócić uwagę na bardzo istotny problem, który ujawni się - w przypadku wejścia w życie rozporządzenia o treści zgodnej z projektem - przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia przez organizacje zawodowe rzeczoznawców majątkowych przy realizacji tzw. oceny prawidłowości sporządzania operatów szacunkowych zgodnie z art. 157 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2010r. Nr 102 poz. 651 z późn.zm.). Dotychczas w przypadku dokonania takiej oceny na wnioski sądu na podstawie z art. 157 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami (organizacje zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt. 15 ustawy o gospodarce nieruchomościami występują wówczas w charakterze biegłego), jako podstawę ustalenia wysokości wynagrodzenia najczęściej wykorzystywano stawki stosowane w danej organizacji (na podstawie § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym – cyt. *„W razie wydania opinii przez jednostkę organizacyjną inną niż wymienione w § 7 wynagrodzenie tej jednostki za wykonaną pracę określa się zgodnie ze stawkami w niej stosowanymi”*). W przesłanym do nas projekcie rozporządzenia porównywalne rozwiązanie nie jest przewidziane. Okoliczności te są o tyle istotne i warte powtórnego rozważenia, ponieważ zgodnie z art. 157 ust. 1 pkt 1 organizacja zawodowa wyznacza zespół oceniający w składzie co najmniej dwóch rzeczoznawców majątkowych. Tym samym, zgodnie z wolą ustawodawcy, przy opracowaniu opinii pracują co najmniej dwie osoby posiadające uprawnienia w zakresie szacowania nieruchomości. Jednak najczęściej w opracowaniu takiej opinii uczestniczą co najmniej trzy osoby, ponieważ praca zespołów dwuosobowych jest koordynowana przez przewodniczących powołanych przez te organizacje komisji. Biorąc pod uwagę powyższe, określenie wysokości wynagrodzenia biegłego (organizacji zawodowej) za sporządzanie opinii w zakresie oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego na zlecenie sądu będzie następowało na zasadach ogólnych przewidzianych w omawianym projekcie. Jednak, uwzględniając ustawową konieczność sporządzania tej opinii przez zespoły wieloosobowe, tak określone wynagrodzenie będzie rażąco niskie, nie pokrywające kosztów ponoszonych przez te organizacje. Zwłaszcza, że opinie te powinny być

opracowywane przez wybitnych profesjonalistów i uznane w środowisku autorytety. Tym samym wnosimy o wprowadzenie do projektu rozporządzenia w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym zapisów analogicznych do tych zawartych w § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym.

Mamy nadzieję, że nasze uwagi zostaną uwzględnione w przewidzianej procedurze przygotowania rozporządzenia i ustawy. Jesteśmy gotowi do stałej współpracy przy tworzeniu i opiniowaniu nowych przepisów dotyczących biegłych sądowych. Będziemy zobowiązani za informowanie nas o postępie prac.

Z wyrazami szacunku

PREZYDENT
POLSKIEJ FEDERACJI STOWARZYSZEŃ
RZECZOZNAWCÓW MAJĄTKOWYCH

Krzysztof Bratkowski